

Christian Håkansson

Mira Norsell

Konstgräsplan Veberöd

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

- att föreslå kommunfullmäktige att godkänna anläggandet av en infillfri konstgräsplan på Svaleskolans naturgräsplan i Veberöd i enlighet med kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse.
- att godkänna förvaltningens redovisning av förutsättningar att anlägga en konstgräsplan på Rommelevallen i Veberöd

Sammanfattning

Enligt Lunds kemikalieplan, antagen av kommunfullmäktige 2018-09-27, § 148, ska Lunds verksamheter tillsvidare inte anlägga några nya konstgräsplaner. Det framgår även att kultur- och fritidsförvaltningen är huvudansvarig för delåtgärden att utreda alternativa material.

Som aktiv medlem i Naturvårdsverkets beställargrupp för konstgräs uppdateras kultur- och fritidsförvaltningen fortlöpande om den senaste forskningen och de senaste alternativa materialen till konstgräs. Enligt erfarenheter finns det inte ett miljövänligt infillmaterial som uppfyller samtliga krav på spelegenskaper och samtidigt är ekonomiskt hållbart.

En variant av konstgräs som uppfyller spelegenskapskrav för breddfotboll (barn och unga) och som är ett betydligt bättre val ur miljösynpunkt är ett granulatfritt system. En konstgräsmatta utan infill fylls med sand och inte med granulat av plats/gummi, detta minskar mängden mikroplast som kan spridas från fotbollsplanen avsevärt.

Behovet av fotbollsplaner under den kallare delen av året är stort från fotbollsföreningarna i Lunds kommun. Ett granulatfritt system, en infill fri konstgräsplan, är den variant kultur- och fritidsförvaltningen i dagsläget bedömer vara det mest lämpliga alternativet. Förslaget skulle möjliggöra en infill fri konstgräsplan på

2021-04-28

Diarienummer

KU 2021/0098

Svaleboskolans naturgräsplan i Veberöd och skapa klart bättre förutsättningar för fotbollsverksamheten i byn året runt. Något den lokala fotbollsföreningen VAIF (Veberöds AIF) har stort behov av.

Underlag för beslutet

- Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-04-28 (denna skrivelse)
- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2021-03-17, § 41
- Lunds Kemikalieplan, antagen av KF 2018-09-27, § 148
- Handlingsplan för konstgräsplaner och granulat i Lunds kommun, antagen av kultur- och fritidsnämnden 2020-02-20

Ärendet

Enligt Lunds kemikalieplan, antagen av KF 2018-09-27, § 148, ska Lunds verksamheter tillsvidare inte anlägga några nya konstgräsplaner. Det framgår även att kultur- och fritidsförvaltningen är huvudansvarig för delåtgärden att utreda alternativa material.

Som aktiv medlem i Naturvårdsverkets Beställargrupp för konstgräs uppdateras kultur- och fritidsförvaltningen fortlöpande om den senaste forskningen och de senaste alternativa materialen till konstgräs. Idag har kultur- och fritidsförvaltningen 11 konstgräsplaner, samtliga fyllda med gummigranulat. Enligt erfarenheter finns det inte ett miljövänligare infill-material som uppfyller samtliga krav på spelegenskaper och samtidigt är ekonomiskt hållbart.

Det finns flera kommuner som testar olika typer av biologisk nedbrytbart granulat, men studier och erfarenheter visar att även dessa i full utsträckning inte är ett hållbart alternativ. En variant av konstgräs som uppfyller spelegenskapskrav för breddfotboll och som är ett betydligt bättre val ur miljösynpunkt är ett granulatfritt system. En konstgräsmatta utan infill fylls med sand och inte med granulat av plast/gummi, vilket minskar mängden mikroplast som kan spridas från fotbollsplanen avsevärt. Dock är mattan fortfarande av fossilt ursprung och grässtråna, som består av en ökad mängd plastfibrer för att ersätta funktionen av elastiskt infill, utgör fortfarande en källa till mikroplastspridning då dessa nöts och lossnar vid användning och drift.

En konstgräsplan utan gummigranulat kräver alltså fortfarande vidtagande av åtgärder för att minska spridningen av mikroplast men är, i linje med LundaKem, ett bättre alternativ för miljön och ett steg i rätt riktning att minska Lunds fotbollsplaners negativa miljöpåverkan.

2021-04-28

Diarienummer

KU 2021/0098

Kultur- och fritidsnämnden beslutade 2021-03-17, § 41 att uppdra åt förvaltningen att redovisa förutsättningarna för ny konstgräsplan i Veberöd. Beställning av infillfri konstgräsplan på Svaleboskolans naturgräsplan i Veberöd är förvaltningens förslag och som ligger i linje med den lokala fotbollsföreningen VAIF:s (Veberöds AIF) önskemål och behov om ersättningsplan i Veberöd som kan nyttjas större delen av året.

Miljöekonomiska aspekter

En konstgräsplan fylld med sand är fortfarande en källa till mikroplast vilket medför att vi behöver ta höjd för kostnader kopplat till åtgärder för att minimera spridningen av mikroplast i linje med styrande dokument såsom LundaEko och LundaKem. Exempel på sådana åtgärder är filter i brunnar, sarger, plats för snöupplag samt utbildningsinsatser kopplat till driftpersonal och till personer som nyttjar fotbollsplanen. Kostnaden för en hållbar avfallshantering av en uttjänt konstgräsmatta är också av betydande vikt.

En annan samhällskostnad som bör synliggöras är fotbollsplanernas kostnad kopplat till växtgasutsläpp under systemets hela livscykel. Kort sammanfattat har en naturlig gräsplan förmågan att binda kol i jorden och har därmed ett mindre ekologiskt fotavtryck än en konstgräsplan. Dock kan en intensiv användning av konstgödsel och bevattning öka avtrycket något. Lund har genom att skriva på ett klimatkontrakt (11 december 2020) åtagit sig att bli en klimatneutral kommun till 2030. Enligt en studie behöver det planteras 1891 träd under en 10-årsperiod för att ersätta den ökning av växthusutsläpp som en konstgräsplan genererar i jämförelse med en naturgräsplan (Townsend-Small and Czimczik, 2010), detta då en naturgräsplan binder koldioxid tillskillnad från en konstgräsplan. Detta är endast en studie och inga generella slutsatser kan dras, men den visar tydligt på att fler aspekter än spridningen av mikroplast behöver tas i beaktan i den ekonomiska och långsiktiga kalkylen då en befintlig naturgräsplan ersätts med en fotbollsplan gjort av fossilt plast.

Fotbollsverksamheten i Veberöd

Fotbollsverksamheten i Veberöd är stor där VAIF (Veberöds AIF) har cirka 450 aktiva medlemmar. Verksamheten bedrivs på Romellevallen och vid Svaleboskolan. Föreningen har tidigare framhållit att en samlad plats/anläggning för fotbollsverksamheten är att föredra på lång sikt.

2015 blev VAIF av med fotbollsplaner vid Idala fältet i samband med den nya skolan och bostadsområdet och ersättningsytor till föreningens skulle lokaliseras. Kultur- och fritidsförvaltningen har

2021-04-28

Diarienummer

KU 2021/0098

under årets lopp i samverkan med andra förvaltningar tittat på alternativ och haft dialog med VAIF. Föreningen har varit tydlig med att behovet för ny fotbollsplan i första hand och kortsiktiga lösning inte är en naturgräsplan. Verksamheten är framförallt begränsad vintertid med enbart en konstgräsplan vid Svaleboskolan.

Att ersätta Svaleboskolans naturgräsplan med en infillfri konstgräsplan i enlighet med kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse skapar bättre förutsättningar för föreningens befintliga verksamhet. En mer långsiktig planering med ytterligare fotbollsplaner i Veberöd behöver även beaktas.

Uppdrag till förvaltningen om att utreda förutsättningar för konstgräsplan på Rommelavallen

I Kultur och fritidsnämnden sammanträde den 17 mars 2021 Dnr. KU 2021/0065 "Anläggande av en konstgräsplan" fick förvaltningen ett uppdrag att redovisa förutsättningar för ny konstgräsplan på Rommelavallen vid nästa nämndssammanträde.

Förvaltningen har haft dialog med VAIF (Veberöds AIF) och en konstgräsplan på Rommelavallen är inte intressant då det är föreningens matcharena. Föreningen kan inte spela A-lagsmatcher på en infillfri konstgräsplan.

Barnets bästa

Fysisk aktivitet, både i organiserad och organiserad idrott skapar en bättre rörelseförmåga och folkhälsa hos barn och unga

Ekonomiska konsekvenser

Anläggandet av en infillfri konstgräsplan med belysning på Svaleboskolans naturgräsplan uppskattas till cirka 8 mkr inkl. åtgärder för minskat spridning av mikroplatser såsom filter i brunnar, sarger, plats för snöupplag. Vidare är själva planytan tänkt att blir större än den 11-mannaplan som finns på platsen idag. Därtill krävs nya omklädningsrum till en uppskattad kostnad om ca 2mkr

Investeringen belastar kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget och budgetpost ersättningsplaner Veberöd 10 mkr) 2021-2022.

Michael Holmkvist
kultur- och fritidsdirektör

Jari Kajanne
idrotts- och fritidschef

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Akten